

AANJAAGPROGRAMMA GEZONDE LEEFOMGEVING

EEN GEZONDE LEEFOMGEVING VRAAGT OM SLIMME OPLOSSINGEN

Een gezonde leefomgeving heeft een positieve invloed op onze gezondheid. Zo'n omgeving nodigt uit om te bewegen, te ontspannen en te ontmoeten. Denk bijvoorbeeld aan een omgeving met uitnodigende fiets- en wandelroutes, schone lucht, aantrekkelijke ontmoetingsplaatsen en groene speelplekken. In steden, dorpen én het landelijk gebied. Omdat het steeds drukker wordt in de provincie Utrecht, moeten we nu aan de slag om de omgeving gezond te houden voor onze inwoners.

Via het aanjaagprogramma gezonde leefomgeving werkt de provincie aan een leefomgeving die nóg gezonder is. Omdat we dat niet alleen kunnen, bedenken we met gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen slimme en innovatieve oplossingen om de leefomgeving gezond in te richten, of om met de ruimtelijke inrichting gezond gedrag te stimuleren. En delen we actief de goede voorbeelden; van onszelf en van anderen. Zo houden we samen onze regio gezond, aantrekkelijk en bereikbaar.

Het programma heeft drie lijnen

1

We willen dat een gezonde leefomgeving als een uitgangspunt wordt meegenomen bij de uitwerking van onze eigen plannen. Zo laten we zien dat de provincie ook zelf toepast, wat ze van anderen vraagt.

Practice what you preach

DOEN

VERBREDEN

Samen met onze partners stimuleren we slimme en innovatieve oplossingen voor een gezonde leefomgeving. We verbinden kennis en vraagstukken over gezonde verstedelijking en binnendorpelijkse ontwikkelingen aan elkaar. En wisselen niet alleen opgedane kennis en ervaring uit, maar passen deze ook toe in de praktijk.

Samen staan we sterker

2

3

We laten de inspanningen en resultaten van ons aanjaagprogramma zien. En delen goede voorbeelden ter inspiratie. Zo brengen we het belang van een gezonde leefomgeving meer onder de aandacht. Iets dat anderen stimuleert tot actie.

Goed voorbeeld doet goed volgen

VERTELLEN

GOEDE VOORBEELDEN

Gezonde routes – Laad jezelf op in de natuur

De campagne 'Laad jezelf op in de natuur' brengt fiets- en wandelroutes onder de aandacht die door de meest schone of stille gebieden van onze provincie lopen. Bijvoorbeeld een wandelroute door het Leersumse Veld of een fietsroute langs Vecht & Plassen. Met die routes hopen we mensen te inspireren om meer te gaan bewegen in hun vrije tijd, maar ook in het dagelijks leven. Benieuwd naar de routes? Kijk eens op www.opladenindenatuur.nu.

Ondersteuning bij ruimtelijke planontwikkeling

Samen met gemeenten brengen we maatregelen in kaart die tot een gezondere leefomgeving kunnen leiden in die gemeenten. De provincie ondersteunt dat met onder meer een 'Mappable'. Dit instrument visualiseert de belangrijkste kenmerken van een gebied, inventariseert de ruimtelijke claims vanuit diverse belangen (gezondheid, duurzaamheid, etc.) en bepaalt de effecten van potentiële ruimtelijke keuzes en maatregelen in een interactief ontwerp- en tekenproces. Deze werkwijze leidt tot overeenstemming over de te bereiken omgevingskwaliteit in een gebied. Afspraken over de realisatie ervan kunnen worden vastgelegd in de vorm van een 'health deal'.

Cocreatie Luchtkwaliteit

De kwaliteit van de lucht maakt een belangrijk deel uit van een gezonde leefomgeving. Het realiseren van een gezonde leefomgeving, om daarmee onze regio gezond, bereikbaar en aantrekkelijk te houden, is één van de belangrijkste opgaven van de provincie Utrecht. Het is een grensoverschrijdend probleem, dat wij niet alleen kunnen oplossen. Daarom is gekozen voor een cocreatietraject, waarin we in nauwe samenspraak met stakeholders zoeken naar de invulling van gemeenschappelijke thema's waarop verbetering van de luchtkwaliteit mogelijk is. Resultaat: de Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht.

Kennisalliantie gezond stedelijk leven

De Kennisalliantie gezond stedelijk leven is een samenwerkingsverband tussen overheden (provincie en gemeente Utrecht) en kennisinstellingen (Hogeschool Utrecht en Universiteit Utrecht). De alliantie ontwikkelt kennis en oplossingsrichtingen om bij te dragen aan de gezondheid van inwoners en werknemers in stad en regio Utrecht. Met praktijkonderzoek, fundamenteel onderzoek en living labs zoeken we naar antwoorden op vragen als: Op welke manier verkleinen we gezondheidsverschillen tussen mensen? Hoe kunnen we een gebied verdichten en tegelijkertijd vergroenen? Hoe laten we mensen kiezen voor duurzaam en gezond voedsel? Hoe stimuleren we het gebruik van schone vormen van mobiliteit? Hoe zorgen we dat er voor iedereen werk is en blijft?

Living Lab Beurskwartier

De provincie werkt met de gemeente Utrecht en het Rijk drie jaar lang (2016-2018) samen in het Living Lab Utrecht. Dit Living Lab (Jaarbeurskant Stationsgebied; Beurskwartier) zet in op kennisontwikkeling en innovatief ontwerpend onderzoek op het gebied van een gezonde stedelijke leefomgeving. Via vier inhoudelijke werklijnen wordt hieraan invulling gegeven: klimaatneutrale en klimaat robuuste stad, circulaire economie, duurzame en schone mobiliteit en ontwerp en inrichting (gedrag). Meer weten? Lees de factsheets over de vier werklijnen op www.slimmeengezondestad.nl/Pilotsteden/Utrecht.

Lectures gezonde leefomgeving

In 2018 en 2019 organiseert de provincie, in samenwerking met architectuurcentrum Aorta, een serie lectures over gezonde verstedelijking. In iedere lecture koppelen we gezonde verstedelijking aan een ander maatschappelijk vraagstuk. Zo wordt duidelijk wat de gezamenlijke urgentie en opbrengst kan zijn van gezonde verstedelijking op het betreffende vraagstuk, en wat er voor nodig is om tot oplossingen te komen.